

DEN NORSKE KIRKE

Tunsberg bispedømme

Årsmelding 2023

INNHold

- 03** Hilsen fra biskop og bispedømmeråd
- 04** Om Tunsberg bispedømme
- 06** Diakoni og samfunn
- 10** Kirkelig undervisning
- 16** Kultur, kirkemusikk og pilegrim
- 20** Menighetsutvikling og misjon
- 24** HR
- 28** Biskopens år
- 30** Veien videre

Tips!

Hold deg oppdatert på hva som skjer i Tunsberg bispedømmet ved å

- følge oss på Facebook og Instagram
- se våre nettsider, kirken.no/tunsberg
- abonnere på vårt nyhetsbrev. Det sendes til alle våre ansatte, men er også aktuelt for råd og frivillige. Får du det ikke? Skann QR-koden, meld deg på eller del lenken med andre.

Vi må hjelpe hverandre til å bli gode, til å tåle endring og lete etter nye løsninger.

HILSEN FRA BISKOP OG BISPEDØMMERÅD

Vi bærer kirken sammen

Det er mye å glede seg over når vi ser tilbake på året 2023 i Tunsberg bispedømme. Vi har fremdeles en levende folkekirke som bidrar til mer himmel på jord ved tusenvis av møtepunkter med mennesker i alle aldre gjennom året. Som biskop er det mitt privilegium å få studere lokalkirkens liv i forbindelse med mange slags besøk, og ikke minst gjennom de godt planlagte og forberedte visitasene. Selv om vi gjennom noen tiår har opplevd at pilene på medlemstall og oppslutning om gudstjenester og andre aktiviteter har pekt nedover, spiller kirken fortsatt en viktig rolle i lokalsamfunnet. Mye tyder forresten på at nedgangen har stoppet opp.

Hver eneste uke investerer både ansatte og frivillige medarbeidere masse energi i å åpne kirkens rom i samarbeid og dialog med mennesker i nærmiljøet. Det bes for bygda og byen, og det inviteres til fellesskap og gudstjeneste og ulike tiltak innen diakoni, kultur og undervisning. Og når krisen rammer, er kirken et naturlig samlingspunkt. Kirkelige medarbeidere gjorde en kjempejobb i samarbeid med ulike samarbeidspartnere da ekstremværet Hans rammet flere områder av bispedømmet vårt.

Ved flere av visitasene i 2023 fikk jeg høre sterke historier om hvordan kirken ble en svært viktig samarbeidspartner under koronaepidemien, ikke minst i nært samarbeid med institusjoner og kommunens helse- og omsorgstjeneste.

Det har vært svært oppmuntrende å møte de nyvalgte medlemmene i menighetsråd, fellesråd og bispedømmeråd, og jeg har stor tro på at vi i årene som kommer skal oppleve å dra lasset sammen og ta de nødvendige grepene slik at troen, håpet og kjærligheten kan få gode vekstvilkår.

Kirkens herre har lovet sitt nærvær der to eller tre er samlet i hans navn, og da inngår vi i et verdensvidt fellesskap med alle troende. Vi må ikke se oss blinde på tallene, men minne hverandre på at det gir mening å samles til bønn og gudstjeneste uavhengig av hvor mange som kommer. Med vår bønn bærer vi hver uke lokalsamfunnet og verden fram for Gud.

Jan Otto Myrseth, biskop

Foto: Torill Landassen

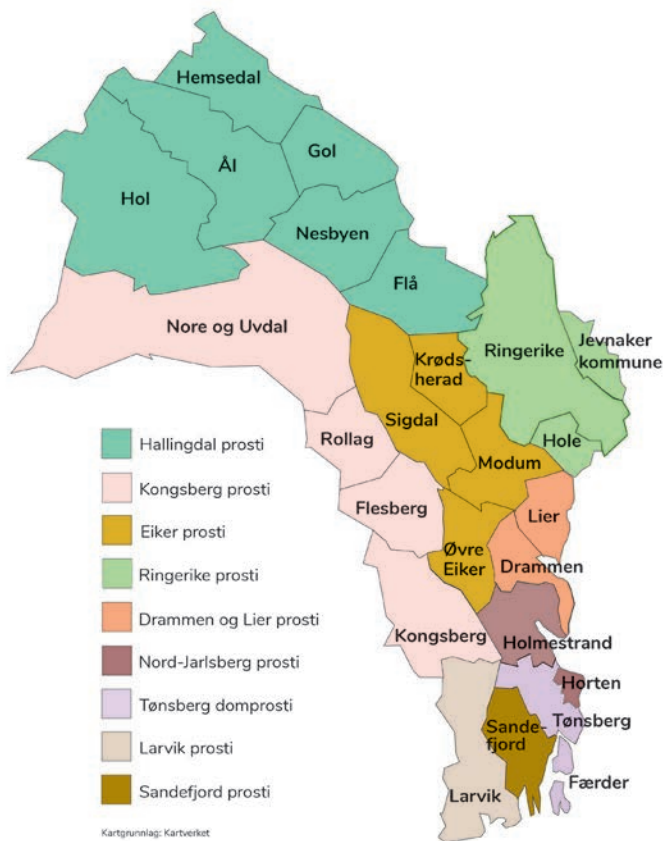
Finnes det håp og muligheter?

Krigens brutale herjinger, klimautfordringer og politisk uro setter spor i oss. Det gjør også – uten sammenlikning – strammere økonomi som mange har fått kjenne på i egen familie. Strammere budsjetterammer tynger politikere, også kirkepolitikere, til å gjøre krevende prioriteringer. For noen oppleves dette som en trussel, mens andre møter det som en mulighet til å skape noe nytt sammen. Vi må hjelpe hverandre til å bli gode, til å tåle endring og lete etter nye løsninger.

Det å tåle endring er en ferdighet. Min mor ble enke tre uker før jeg ble født. Jeg er takknemlig for at hun lærte meg det å se muligheten når en dør lukker seg, i stedet for å bruke tid og krefter på fortvilelse og frustrasjon. I dag kaller vi denne ferdigheten endringskompetanse. Den arven fra mor har kommet godt med når jeg selv har stått i livets harde motbakker.

Den norske kirkes store styrke er at vi finnes over alt. Vi har staber som på kort varsel kan åpne kirkedøra ved kriser og ulykker. Vi har de dyktigste kirkemusikerne som finnes, og vi har gode verbale formidlere som gjennom språk og ulike kulturuttrykk kan formidle fremtidshåp og åpne rom for tro i hverdagen og ved livets store begivenheter. Jeg er takknemlig for innsatsen som legges ned i Tunsberg, og sammen kan vi finne nye muligheter til å skape mer himmel på jord i årene som kommer. Mulighetene er der, og det gir fremtidshåp!

Lill Tone Grahl Jacobsen, bispedømmerådsleder

Bispedømmet består av

- 9 prostier
- 25 fellesråd
- 99 sokn/menigheter

Fellessrådene har sammenfallende grenser med kommunene.

OM OSS

Tunsberg bispedømme består av fylkene Buskerud og Vestfold.

Tunsberg bispedømme ble opprettet i 1948 og er et av landets yngste bispedømmer. Tønsberg, Norges eldste by, er stiftsby med Tønsberg domkirke som hovedkirke. Bispedømmekontoret, med biskop og bispedømmerådets administrasjon, har også sine kontorlokaler i Tønsberg.

Den norske kirke er organisert slik at de fleste prester er ansatt av bispedømmerådet med biskopen som øverste arbeidsgiver og prostene som ledere i det daglige arbeidet. De fleste andre som jobber lokalt i kirken er ansatt av fellesrådet med kirkevergen som daglig leder. Både biskop og proster har ansvar for å samordne arbeidet mellom de ulike arbeidsgiverne i kirken, og det er en målsetting å få til god samledelse og samhandling på alle nivåer og mellom de ulike organene i kirken. Bispedømmekontoret har en viktig rolle med å legge til rette for møteplasser og samtaler som styrker samarbeidet i hele bispedømmet.

Hvert bispedømme ledes av en biskop og et bispedømmeråd. Tunsberg bispedømmeråd består av 10 medlemmer: Biskop, en geistlig, en annen ansatt og syv folkevalgte. Det er valg hvert fjerde år, og i 2023 var det valg av nytt bispedømmeråd for perioden 2024-27. Bispedømmerådet skal ha fokus på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige livet i menighetene og stimulere til samarbeid mellom ulike råd og organer i bispedømmet. Rådet har arbeidsgiveransvaret for alle prester i bispedømmet og har ansvar for å følge opp vedtak gjort av Kirkemøtet og Kirkerådet.

De 11 bispedømmerådene utgjør, sammen med noen få andre medlemmer, Kirkemøtet som er det øverste representative organer i Den norske kirke. Kirkemøtet velger et Kirkeråd med en representant fra hvert bispedømmeråd.

Bispedømmerådet 2024-2027.

Bak fra venstre: Petter Holm, Frode Magnar Andersen, Jo Hedberg, Sebastian Kaltoft Hansen og Ole Amund Hafell. Foran fra venstre: Jan Otto Myrseth, Inga Stoveland Dekko, Gunnbjørg Furuset, Anne Gerd Jorde og Lill Tone Grahl-Jacobsen (leder).

Administrasjonen.

Bak fra venstre: Marie Akselsen Liverød, Sylvi Fimland, Jan Otto Myrseth, Knut Edvard Larsen, Torill Landaasen, Mari Braut og Eigil Morvik. Foran: Astri Olga Trettetud, Kristin Brønn og Tore Dvergastein. Michael Onsrud var ikke til stede.

Mer himmel på jord

Den norske kirke er en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke, som vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus.

Den norske kirkes strategi for 2022–2029	 Kirken åpner rom for tro	 Kirken er der livet leves	 Kirken er mer for flere
 Kirken for den enkelte	Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
 Kirken i samfunnet	Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
 Kirken som organisasjon	Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Astri Olga Tretterud,
seniorrådgiver for diakoni og samfunn
96 22 99 48 | at782@kirken.no

I møte med kirken må mennesker merke at kirken tar inn over seg deres livsvirkelighet. I slike møter har diakonien noe særlig å bidra med, fordi den kjennetegnes ved sitt kjennskap til både menneskelivet og troen.

*Torbog Aalen Leenderts,
lektor og forfatter*

DIAKONI OG SAMFUNN

Diakoni er kirkens omsorgsarbeid, evangeliet i handling. Det dreier seg om nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.

Spennet er stort fra den hverdagslige omsorgen for mennesker og fellesskapsbyggende arbeid på ulike arenaer til arbeid for klima og engasjement i kamp mot fattigdom.

Fagfeltet diakoni og samfunn har det siste året hatt to tydelige bevegelser som har skapt engasjement flere steder i bispedømmet. Det handler for det første om HEL-arbeid, kirkens inkluderingsarbeid for mennesker med funksjonsnedsettelse. Dette er et bredt arbeidsfelt og har flere nedslagsfelt, som Simen (Sammen i menigheten), Tro og lys grupper, Lørdagskafé, tilbud om HEL-gudstjenester, og om felles samling i prostiet for HEL-konfirmanter (Fjell menighet). Hva og hvorfor dette engasjementet? Det handler om vårt kall som Kirke – å være en kirke av alle og for alle.

Hva skapte denne bevegelsen? Det kan ha ulike årsaker, men en verdifull ressurs var at mange fra vårt bispedømme dro på HEL-konferansen i Kristiansand, med litt økonomisk støtte fra bispedømmet. Det skapte inspirasjon for å videreutvikle eller å starte et nytt inkluderingsarbeid. Samtidig fikk de praktisk og metodisk hjelp til HEL-gudstjeneste, og fikk erfare flere HEL-gudstjenester disse dagene. Kjente verdier som likeverd, respekt, rom for mangfold og sårbarhet, og inkludering ble synliggjort i fellesskapet. Vi erfarte at vi trenger hverandres ressurser for å være en HEL kirke!

Den andre bevegelsen handler om erfaringene vi fikk fra prosjektet Den fyrste song – et tverrfaglig utviklingsarbeid mellom fagfeltene diakoni og kultur i samarbeid med flere menigheter. Vi så på hvordan vi kan videreutvikle kirkens arbeid på institusjoner framover, ikke minst fordi personer som

bor på institusjoner har mer sammensatte helseutfordringer enn tidligere, og mange har en demens sykdom. Det vil derfor være behov for å styrke arbeidet med mer bruk av sang og musikk. Utfordringer videre kan handle om tidsrammer, personellressurser, kommunikasjon og behov for kompetansebygging. Dette vil vi følge opp med tilbud om webinarer våren 2024.

Statistikk viser også at det arbeides godt både med eldre-treff og tilbud om sorggrupper. I påvente av at flere sogn utvikler arbeidet med «Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet» har vi arbeidet mindre med motivasjon for å utvikle diakoniplaner. I stedet har vi tenkt strategisk og målrettet rundt muligheter som det nye digitale verktøyet kan gi.

Det positive er at antall frivillige som er engasjert i frivillig arbeid i bispedømmet har økt med 98 personer. Det er for tidlig å reflektere hva dette innebærer, det kan fort endre seg i løpet av neste år. Men det er et positivt signal om at diakonalt arbeid kan være en motivasjonsfaktor til å engasjere seg i noe de opplever meningsfylt og i tråd med egne verdier, slik forskning viser at den nye frivilligheten etterspør.

Utfordringer framover er frivillighet. Det må tydeliggjøres bedre hvem som har ansvar og hvordan det organiseres. Kanskje kan nye menighetsråd sette tema frivillighet på agendaen, og videreutvikle frivillighetsledelse systematisk og bærekraftig for årene som kommer?

En annen diakonal utfordring er antall selvmord hos menn, og hvordan vi som kirke i større grad kan arbeide selvmordsforebyggende. Det vil være behov for å sette temaet tydeligere på agendaen.

*Bla om for gode
historier og tall
fra diakonien!*

2023

DIAKONIEN I TALL

54 av 100 sokn hadde tilbud om **eldretreff/formiddagstreff** (11 i samarbeid med andre sokn).

50 av 100 sokn hadde tilbud om **sorggrupper** (47 i samarbeid med andre sogn).

81 av 100 sokn hadde tilbud om **sjelesorgssamtaler**. Totalt hadde prester og diakoner 2696 samtaler.

Tilbud om **tilrettelagte fellesskap**: Sammen-fellesskap (Sammen i menigheten), Tro og Lys- grupper: 7.

Tilbud om **HEL-gudstjenester** i 5 prostier.

61 av 100 sokn har en vedtatt **Plan for diakoni**.

Antall frivillige i diakonalt arbeid, 2022:1134, 2023:1232.

ARRANGEMENTER OG PROSJEKTER

Lys til ettertanke

Minnemarkering for etterlatte og berørte etter trafikkuulykker (Vestfold og Telemark)

Trafikkofrenes dag

Minnemarkering for etterlatte og berørte etter trafikkuulykker (Viken)

Støttemarkeringen Du er ikke alene

Samling for etterlatte og berørte etter selvmord (Vestfold og Telemark)

Fagsamling for diakoner og diakoniarbeider

Modum Bad

Temakveld om HEL arbeid

Kirkens inkluderingsarbeid for personer med funksjonsnedsettelse

Prosjektet Den fyrste song

Samarbeid mellom diakoni og kultur om kirkens arbeid og samarbeid med institusjoner

Fagråd diakoni og samfunn

Et faglig ressurs- og drøftingsorgan

Fagråd- selvmordsforebygging i Vestfold

Ulike samfunnsaktører samles for felles koordinering og samarbeid

Prosjekt: Dugnad fosterhjem

Mer enn en kafé

– Første gang eg møtte «Saba» var julaften 2022. Da kom ho saman med familien som kvoteflyktning frå eit land i Afrika. Ho kunne verken lese eller skrive og det var vanskelig å få kontakt med henne. I 2023 begynte ho i praksis på vår kafe. Ho var veldig usikker i starten, men ei av våre mentorar gav henne god tid, mykje støtte og oppmuntring. Ho lærte seg alle rettane på kjøkkenet og ho lærte å lese bestillingane. Sommaren 2023 fekk ho sommarjobb i kafeen, og no jobbar ho fast her kvar dag, i tillegg til at ho går på skole. Ho har blitt ein veldig god mentor for nye som kjem på kjøkkenet, tek dei under sine vinger, gir dei trygghet og mestring.

På bildet under ser vi ansatte og frivillige på kafeen.

Diakon Hilde Kirkebøen, Kafe TID, Ål

Åpen kirke

En pappa kom med fire små barn og satte seg i kirkebenken. En frivillig medarbeider tok kontakt.

- Dere må gjerne gå frem og tenne lys, hvis dere har lyst.
- Kan jeg det? sa faren.

Han gikk frem med barna, og de tente hvert sitt lys. På veien ut, sa han: takk!

Det varmet, så enkelt. Kan vi åpne kirken for flere?

Foto: Inside Weather / Unsplash

En sofa og en prat

– Alle som jobber med ungdom kjenner disse små stundene. Det ørsmå øyeblikket, der noe i blikket deres leter etter noe i blikket vårt. Innsjekken. Er hun der, hun der trygge voksne? Vil hun meg vel? Er det noe vits i å komme hit?

Tore er en ung gutt som har gjort denne innsjekken. Når lyktene fra Mazdaen til Tore blinker på vinduet mitt, vet jeg at han har svingt inn foran kontoret mitt og bare vil si hei. Det hender han gjør det uten at han har time. Eller for å kjøre en av kompisene sine som også går hos 13-20. Som her om dagen, da jeg og kompisen hans går ut døra

etter endt samtale, og Tore lener seg ut av bilvinduet og gauler over parkeringsplassen: – Dette er Sivert!

Sivert, kompis nummer to, sitter ved siden av, smiler og vinker. Jeg vinker litt forbløffa tilbake, hvorpå Tore fortsetter: – Du, skal vi sette opp ny time eller?

Når det går opp for meg at Tore syns det er innafor, ja nesten kult, å bestille samtale hos 13-20 mens kompisen og halve Sandefjord kan høre han, må jeg bare humre litt. Da har vi kommet et stykke. På mange måter er det ikke rare greiene vi tilbyr. En sofa og en prat. Og likevel er det så stort.

Diakon Astrid Melås Sandnes i samtaletilbudet 13-20, Sandefjord

Et lys ble tent

– En del av jobben som diakon handler om fasilitering. Legge til rette for at mennesker møter finner støtte og fellesskap. To mødre snakket sammen på Café for etterlatte, de hadde begge mistet sin sønn i selvmord. Den ene for lenge siden og den andre nylig. Først var det nesten med vantro at hun som nylig mistet oppdaget at den andre damen hadde klart å leve – å overleve – i 8 år, og i tillegg var i jobb! Deretter var det som et lite lys ble tent i uttrykket hennes. Kanskje kunne det være en vei videre for henne også?

Noen av de fineste menneskemøtene i min jobb skjer ikke ved at jeg er en hovedaktør. Det er like gjerne når jeg tar et skritt til siden og lar mennesker få finne hverandre.

Diakon Ole Hafell i Ung Sorg, Tønsberg

Starten på en HEL-kirke

– Mitt første møte med HEL-arbeidet var på konferansen, og det var overveldende. Vi hadde ikke noe arbeid i kirkene på Ringerike som var direkte inn mot denne bruker-gruppen, men nå har vi startet HEL-julegudstjeneste og regelmessige HEL-aftener. Dette arbeidet gir meg stor glede!

Tove-Marthe Simarud Nyhuus, sekretær Hønefoss

Mari Braut,
seniorrådgiver for kirkelig undervisning
98 04 64 21 | mb893@kirken.no

Når barn og unge møter kirken gjennom trosopplæringstiltak eller konfirmasjon, er det ikke med den samme kunnskap om bibelens budskap og fortellinger som tidligere.

KIRKELIG UNDERVISNING

Trosopplæring er kirkens tilbud til barn og unge. Gjennom opplevelser og aktiviteter får barna bli kjent med kirken og troen.

Oppslutning og organisering rundt trosopplæringstiltakene varierer i bispedømmet. Enkelte sokn melder om økende deltakertall, andre om lavere oppslutning enn før pandemien.

Punkttiltak som Lys Våken er noen steder i fin flyt, mens det i andre menigheter vurderes å legge ned tiltaket på grunn av liten respons. I noen menigheter er det flere ikke-medlemmer enn medlemmer som kommer til trosopplæringstiltak. Flere erfarer at det er bedre å legge tiltak som utdeling av 4-årsbok til en ukedag enn til søndagens gudstjeneste. Konfirmasjon er fortsatt en livsrite med god oppslutning i bispedømmet sett under ett, men spesielt i byene har deltakelsen falt dramatisk de siste årene. Jevnt over er det en utfordring å nå ungdommer etter konfirmasjonstiden, både til ledertrening og kontinuerlige tiltak.

Samarbeid internt og eksternt

Mindre ressurser og nedskjæringer gjør det vanskelig å opprettholde aktivitetsnivået i mange sokn, men presser også frem behovet for å se på samarbeidstiltak både internt og på tvers av menigheter. Eksempler på samarbeid er Kick-off arrangement for konfirmantene i Tønsberg der 250 konfirmanter fra 9 menigheter og 14 ansatte fra fem staber deltok. I Rollag ble det arrangert Mikrofestival som involverte flere aktører i bygda, blant annet spel- og dansarlaget og pinsemenigheten.

Mange menigheter samarbeider med kristne barne- og ungdomsorganisasjoner. Søndagskolen Norge og KFUK-KFUM er mest brukt. Frifondmidler, og ikke minst K-stud sine støtteordninger, kan flere benytte seg av.

Utviklingstrekk

Vi lever nå i et livssynsåpent samfunn. Det gir seg utslag i en synkende kjennskap til kristen tro. Når barn og unge møter kirken gjennom trosopplæringstiltak eller konfirmasjon, er det ikke med den samme kunnskap om bibelens budskap og fortellinger som tidligere. Det utfordrer oss som kirke til å møte barn og unge der de er, i deres livsverden.

Rommet for skole-kirke-samarbeid har jevnt over blitt åpnere. Kirken kan være med å oppfylle skolens læringsmål i flere fag som religion, samfunnsfag, musikk og historie.

Behov for flere voksne, både ansatte og frivillige, som er til stede i trosopplæringa for å skape en god og trygg ramme er blitt større. Flere barn og unge trenger tilrettelagt oppfølging og det meldes om mer uro og sosial utrygghet.

Leir er en viktig læringsarena, men som også krever god bemanning og beredskap for å gjennomføres.

Fokusområder i 2023

I 2023 har vi forberedt konfirmasjonssatsningen som vil være høyt på agendaen i Tønsberg bispedømme 2024 – 2026. Som en del av forberedelsene ble det i 2023 arrangert fagdager om konfirmasjon i Tønsberg og i Flå.

Det ble gjennomført åtte årssamtaler med undervisningsansatte på ulike steder i bispedømmet, der også proster og kirkeverger var invitert inn. Her rettet vi spesielt fokus mot at trosopplæringsplanen nå er under nasjonal revisjon og hvordan vi kan innrette arbeidet fremover. I november gjennomførte bispedømme en tverrfaglig fagdag om tekstformidling.

*Bla om for gode
historier og tall
fra trosopplæringen!*

2023

TROSOPPLÆRINGEN I TALL

63 av 100 sokn hadde tilbud om babysang. 30 av disse var i samarbeid med andre sokn. Det var til sammen 215 tilbud og samlet 2252 deltakere.

22 av 100 sokn hadde tilbud om søndagskole i 2023, 4 av dem var samarbeid med andre sokn. Det er rapportert inn 34 grupper med til sammen 447 deltakere.

2730 personer ble konfirmert. Dette skjedde på 275 gudstjenester som samlet 55 614 mennesker.

12 av 100 sokn hadde kontinuerlige tilbud for unge voksne 18-30 år. 4 av disse var i samarbeid med andre sokn. Dette utgjorde 16 ulike tilbud og samlet 172 personer.

ARRANGEMENTER OG PROSJEKTER

Fagdag om konfirmasjon i Tønsberg

Fagdag om konfirmasjon i Flå

Fagdag om tekstformidling

Årssamtaler for kirkelig undervisning

Gjennomført på åtte ulike steder i bispedømmet

Samarbeidsmøte med kristne barne- og ungdomsorganisasjoner

Prosjektering av konfirmantprosjektet 2024-2026

Ill.foto: Unsplash

Bruk av Bibelen i Hemsedal

Det ble en fin andakt på sommaravslutninga på S-klubben som skjer i samarbeid med Normisjon i Hemsedal.

«Misjonstauet» til NMSU ble brukt, og andaktsholderen hadde med seg ein Bibel hun leste misjonsbodet frå.

Etterpå fortalte ein av dei andre leiarane at ho sat ved siden av eit par femteklassingar som spurte kvarandre om den boka eg hadde med: «Har du ei slik bok?» Kor dei og spurde leiaren om ho hadde, og jo, ho hadde og den var egentlig ganske bra altså... Kanskje den fantest heime?

Dette viser viktigheten av å lese fra Bibelen, ta den med, dele den ut, og ikkje berre bruke den på skjerm!

Foto: Øvne Sakkelsten

Mikrofestival i Rollag

Vi har innført et nytt tiltak i år: Mikrofestival. Erfaringene var gode. Oppslutningen var ikke så verst og vi klarte å involvere flere aktører i bygda som medhjelpere, blant annet spel- og dansarlaget og pinsemenigheten.

Skole-kirke samarbeid på Konnerud

Tre klasser i 6. trinn var på besøk i Konnerud gamle kirke. Temaet var knyttet opp til at Konnerud tidligere var et gruvesamfunn og at Konnerud gamle kirke ble bygget for å dekke et behov i dette gruvesamfunnet.

Det fungerte fint å ha tre stasjoner hvor vi både hadde fokus på fakta, undring og fantasi. Opplegget varte litt over en time, og det var veldig gode tilbakemeldinger fra elevene og skolen.

HalloVenn på Tjøme

Vi i Tjøme kirke ønsket å lage et arrangement hvor alle barn kan komme. Det var lite fokus på kostbare og skumle kostymer. Her var «bruk det du har» og vi så mange lager egne kostymer, både barn, ungdom og voksne.

Tema for utsmykningen var gammeldags tivoli. Aktivitetene var allsidige, men gjenkjennelige; minibowling, kaste erteposer på bokser, fiskedam, og lignende. Totalt var det 11 stasjoner i 2023, samt en «skummel» kjellervandring for de eldste barna. I 2023 deltok 201 barn fra 4 til 10 år, og 120 voksne.

Tiltaket er en god arena for tverrfaglig samarbeid. Både trosopplærer og diakon møter mange av barna, ungdommene og foreldre i andre tiltak i løpet av året. Dette fellesløftet oppleves positivt i staben, menigheten og i bygda.

Da alt var ryddet, ble det pizzafest for de frivillige. Vi kan sterkt anbefale å teste ut dette konseptet i din lokalmenighet, oppfordrer ansatte i Tjøme kirke.

Engasjerte unge i Holmestrand

De siste årene har konfirmantene i Botne menighet i Holmestrand arrangert innsamlingskonsert der inntektene går til Himalpartners arbeid. I 2023 tok forestillingen utgangspunkt i bærekraftsmålene. Det ble brukt musikk fra Kirkens Nødhjelps nye musikal Kraft til å bære, noe musikk fra Hans Inge Fagerviks Å, så vakkert!, og noe fra salmeboka.

78 konfirmanter deltok med sang sammen med Arising Tensing, Botne barnespel og de lokale sangerne Arnstein Roch Øverland og Lucien Bahizire med musikere. De tre siste konfirmantsamlingene før forestilling valgte de selv gruppe hvor de fordypet seg i ett av innslagene i konserten. Dette resulterte i innslag på trommer, en dans, film der konfirmantene reflekterte rundt bærekraftsmålene, og et manus som konfirmantene selv fremførte som konferansierer.

Gjennom konserten samlet vi inn over 23.000 kroner til Himalpartner – både som gaver, gjennom loddsalg og ved salg av pølser, kaker, saft og kaffe.

Felles kick-off

For første gang ble det gjennomført felles kick off for alle konfirmantene i Tønsberg kirkelige fellesråd. 250 konfirmanter fra 9 menigheter, 14 ansatte fra 5 staber og ungdomsledere fra både her og der var samlet i Tønsberg domkirke lørdag 9. september.

Eventbyrået All onboard informere konfirmantene om dagens første aktivitet, iPad-race. Gruppevis ble konfirmantene sendt ut med hver sin iPad for å løse små og store oppgaver rundt om i byen. En skreddersydd app viste virtuelle poster og mange av oppgavene skulle løses med bilder, video, sang og dans.

Etter iPad-racet gikk turen til Tallak ved foten av Slottsfjellet der 65 pizzaer ventet på sultne konfirmanter. Når lunsjen var over, var det klart for gruppestafett med mange gøyale oppgaver.

Høydepunktet var siste oppgave der en dypfryst våt ball av en

Tore Dvergastein,
seniorrådgiver kultur
97 52 19 60 | td488@kirken.no

Kirken er et sted vi kan komme med våre dypeste gleder og vår svarteste sorg. Dette sitter i veggene som et ekko av våre liv og er kirkerommets egentlige utsmykning.

Ole Paus, artist

KULTUR, KIRKEMUSIKK OG PILEGRIM

Tunsberg bispedømme har over tid hatt en klar strategi om kunstens mulighet for vekst og tro i våre kirker.

Kirken som konsertarena

Når det gjelder kulturarrangementer er tendensen tydelig. Det er helt klart at de fleste kulturarrangement skjer i regi av menighetene.

Selv om vi ikke er i nærheten av tallene før 2019, kan vi likevel slå fast at oppslutningen om kirken er jevnt over god når man ser på tallene for konserter og kulturarrangement.

Etter hvert har mange menigheter etablert egne kulturutvalg eller konsertkomiteer som understøtter kirkemusikernes arbeid på dette feltet, noe som igjen gir økt eierskap og engasjement lokalt.

Kirken må hele tiden vurdere prisprofil i forhold til billetter og gratiskonserter. Medvirkningen til gode konsertoppleser må ikke kun være begrenset av økonomisk evne.

Med bakgrunn i dette er det gledelig å se at vi stadig flere steder finner kunstnere og utøvere som i tillegg til rene konserter også medvirker i gudstjenestene.

Det er en utfordring å utvikle en felles strategi for det kirkemusikalske arbeidet i menighetene som også tar opp i seg forskjellighet i størrelse, kultur og målsettinger.

I 2025 bør man legge til rette for et par egne samlinger hvor de største og kraftigste miljøene og de mindre og enkle miljøene får økt kompetanse ut fra sin særegenhet.

Pilegrimsvirksomhet

Det foregår mye pilegrimsrelatert virksomhet i Tunsberg. Ulike aktører i bispedømmet har mange flotte arrangementer og vandringar på de ulike ledene. I Tunsberg har bispedømmet i samarbeid med aktører som Vestfold fylkeskommune, Areopagos og Oslo regionale pilegrimssenter årlig arrangert både egne vandringar og nettverkssamlinger.

I april inviterte vi til en dagskonferanse med rundt 40

deltagere, og i juni arrangerte vi sammen med Borre menighet og Areopagos en vandring med tittelen «Guds skjulte stemme».

Særlig har vi fokusert på å arbeide for «åpne kirker». Her er det utfordringer, men flere menigheter ser verdien av å åpne opp våre kirker i sesongen.

Det er en utfordring at kirken forstår at de er en viktig innholdsleverandør, og at åpne kirker er noe av det viktigste innholdet vi kan tilby. Tunsbergs biskop vil løfte dette ytterligere i 2025 med fokus på ulike digitale plattformer hvor dette holdes frem i pilegrimssesongen, samt at det tilflyter noe stimuleringsmidler.

Kunst i kirkene

Tunsberg bispedømme har over tid hatt en klar strategi om kunstens mulighet for vekst og tro i våre kirker. Dette har blitt lagt merke til nasjonalt.

I 2023 hadde vi en rekke utstillinger og seminarer vi var delaktige i, blant annet to utstillinger med den svenske kunstneren Mats Hermansson (Karl Johans vern kirke og Berg arbeidskirke.) Hermansson maler nær ikontradisjonen på slitte presenninger og har et sterkt diakonalt anliggende. Utstillingene ble aktivert for svært mange mennesker.

Vi samarbeidet også med Pride Arts utstilling «Queer Spirit» i Strømsø kirke. Det var naturlig å stimulere til at denne også ble vist i Buskerud der vi hadde samme utstilling i Vestfold i 2022.

Det er en utfordring å gi selvtillit til menigheter som arrangør av dette, og i løpet av 2025 bør man arrangere et seminar som retter søkelys på dette feltet hvor menigheter og staber treffer aktuelle kunstnere som stiller seg og sin kompetanse til disposisjon.

Bla om for gode historier og tall fra kulturfeltet.

2023

KULTUREN I TALL

Korarbeid

88 barnekor/sanggrupper

1815 barn er registrert som medlemmer

58 Voksenkor

1478 voksne er registrert som medlemmer

I tillegg vet vi at det etter pandemien har vokst frem en rekke andre måter å arrangere og drive korarbeid på, som engangskor, prosjektkor og temakor.

Konsserter

I regi av menigheten:

717 konsserter. 66 619 deltakere, 93 per konsert

I regi av andre:

316 konsserter. 46 969 deltakere, 148 per konsert

I tillegg foregår det et bredt arbeid med ulike kulturarrangementer i kirkene våre, både som egne selvstendige tilbud, men også integrert tematisk i det gudstjenestelige som poesigudstjenester og kunstgudstjenester.

ARRANGEMENTER OG PROSJEKTER

Kattas Figurteater

Jesu oppstandelse og død, Tønsberg domkirke, medarrangør

Pilegrimsdag

Nettverkssamling i Tønsberg bispedømme

Pilotprosjektet «Den fyrste song»

Audun Myskja med flere i Berg arbeidskirke

Poesigudstjeneste, Larvik kirke 4. juni

Kunstutstillingen Queer Spirit, Strømsø kirke

Pilegrimsvandringen «Guds skjulte stemme»

med Areopagos 19.august

Inspirasjonssamling for kirkemusikere, september

Stabsutvikling med kunst i fokus, november

Utstilling med kunstneren Mats Hermansson

i Horten kirke og i Berg arbeidskirke, høst

Seminar liturgisk musikk

i Tønsberg domkirke med Ad Fontes, høst

Samarbeid rundt festivalsamtale med MISK, høst

Tekstformidlingsseminar, Modum Bad, høst

Kirken som konsertarena

Mye av det som skapes innenfor kirkemusikk, kunst og kultur har sitt opphav og sitt mål i gudstjenesten, og det er ikke få ganger vi har opplevd at en gudstjeneste var å ligne med en kunstproduksjon.

Likevel – kirkerommet har vokst frem til å bli en sentral og naturlig arena for konsserter og kulturarrangement. Og det skjer mye flott virksomhet i våre kirker. Det handler om innleiroduksjoner som særlig er aktuelt rundt julen. Men – det er også et stort antall konsserter som har utgangspunkt i lokale kretser.

Bak tallene og oppslutningen på kulturarrangement ligger det først og fremst et jevnt og godt arbeid fra kirkemusikerne og mange frivillige. I tillegg erfarer vi at tydelige satsingsområder og markeringer stimulerer til nytenkning og handling. Særlig er dette gjeldende der hvor utviklingsprosjekter lar seg kombinere inn mot eksisterende virksomhet.

På bildet ser vi Tønsberg domkor under Bach-festivalen i domkirken med Terje Kvam som dirigent.

Vellykket korsamarbeid

Vesterøy menighet i Sandefjord huser to kor, Vesterøy Barnegospel og Sandefjord Gospelkor. Etter noen år med avlyste julekonsserter i koronatiden trengte Sandefjord Gospelkor en opptur i 2023. Medlemstallet hadde begynt å stige igjen, og det var viktig å gi de nye medlemmene og deres tilhørere en god opplevelse.

For å gjøre noe nytt inviterte de Vesterøy Barnegospel til å være med på julekonserten for første gang. Med 15 sangglade barn ble det et enormt løft for de voksne i Sandefjord Gospelkor. Tårene trillet fra første fellesøvelse da englestemmene fra barnekoret kom inn på refrengene. På samme måte ble barnekoret løftet opp da de voksne hadde øvd inn trestemt refreng på flere av barnekorets julesanger. Det ble et samarbeidsprosjekt som virkelig frister til gjentakelse i Vesterøy menighet.

Temporære utstillinger

Tunberg bispedømmeråd har over lang tid vært opptatt av å utvikle kirkens språk slik at den kommuniserer godt med mennesker av i dag. Et av virkemidlene som har vist seg å ha en god effekt er kunstutstillinger som kreeres for kirkerommet i avgrenset tid.

Utstillingen kan gjerne aktiveres i menigheten og danne bakgrunn for alt fra konfirmantundervisning til konserter. Imidlertid kan den også bare tale sitt stille språk og ramme inn de ulike kirkelige handlingene.

Temporære utstillinger har utviklet seg godt gjennom de 6 siste årene hvor vi aktivt har stimulert dette feltet frem. I de neste par årene håper vi enda flere menigheter vil prøve ut denne formidlingsformen til beste for kirken og et bredt publikum, både lokalt og regionalt.

På bildet ser vi den svenske kunstneren Mats Hermansson som hadde utstilling i Horten kirke.

Pilegrimsvandring stadig mer brukt

Det er en tålmodighetsøvelse å skulle klare å registrere hvor mange som er ute og vandrer pilegrim. Hvem er lokale, hvem er langveisfarende, og så videre. Rett og slett fordi mange av de som vandrer har et helt annet siktemål enn statistikk og rapportering. Og – det er ikke utviklet fullgode systemer som kirken forvalter.

Det vi derimot kan slå fast er at flere og flere menigheter benytter seg av pilegrimsvandring, både i forhold til konfirmanter og den voksne delen av menigheten. Da oftest kortvandringer i lokalt miljø.

Vi vet likevel at litt i overkant av tusen personer har vært langvandrere som benytter overnatting og stempler seg inn ved ankomst til ulike steder langs Tunbergleden.

Det er en utfordring å få flere kirker til å holde åpent i sommersesongen, men her har vi gitt flere ulike metoder til kirkeverger og menighetsråd.

Dette området ønsker vi å utvikle videre, og særlig rette fokus på innholdssiden som vi vet har stor betydning når det gjelder å utvikle seg selv og forstå mer av troens dimensjon. Vi har også forhåpninger om økt fokus på området når Oslo Pilegrimssenter nå etablerer et eget kontor i stiftsbyen Tønsberg.

Knut Edvart Larsen
Seniorrådgiver misjon og menighetsutvikling
96 22 76 34 | kl927@kirken.no

Menighetsutvikling er et målrettet arbeid for å sette menigheten bedre i stand til å være det den er kalt til å være, og å gjøre det den er kalt til å gjøre.

Harald Hegstad, professor MF vitenskapelige Høyskole

MENIGHETSUTVIKLING, KIRKEVALG OG MISJON

Hvordan være en relevant kirke?

Menighetsutvikling

Menighetene i Tunsberg er svært forskjellige. Ulikheter i geografi, kultur, historie og demografi har formet dem slik de er i dag. Og alle utvikler seg, slik som samfunnet rundt gradvis endrer seg. Utvikling skjer av seg selv. Menighetsutvikling, derimot, handler om styrt utvikling. Hvilken retning ønsker vi at den skal ta?

Det skjer mange aktiviteter i menighetene i Tunsberg. Mange har laget sine planer for trosopplæring, kirkemusikk, diakoni med mer. Samtidig er dalende statistikker en utfordring. Opplevs tilbudene menighetene har som relevante for lokalsamfunnet? Henger det vi gjør sammen med de overordnede planene i kirken? Hvordan tenke helhetlig og strategisk lurt? Mange ansatte uttrykker at de ofte jobber mye alene om sine ting, savner samarbeid og hjelp til å prioritere. Hvordan styrke samarbeidet mellom menighetsråd og ansatte?

Verktøyet Kirka vår som ble lansert i 2023 har skapt et nytt mulighetsrom for å sette disse og andre spørsmål på dagsorden. Her får både menighetsråd og stab en bedre mulighet til å få en oversikt over alt det som skjer i menigheten. Verktøyet gir også hjelp til å finne ut hvordan en bedre kan være en kirke i sitt lokalsamfunn. Statistikk og ulike metoder for å analysere sin menighet er gjort tilgjengelig. En viktig del er enkel veiledning til hvordan en kan få til en god, involverende prosess i strategiarbeidet i menigheten.

Kirkevalg

En viktig brikke i menighetsutvikling er menighetsrådene. De har det overordnede ansvaret for å avgjøre hvilket mål og retning menighetens arbeid skal ta. Å legge til rette for et godt demokratisk valg er derfor viktig for menighetsut-

vikling lokalt.

Siden vi er en demokratisk folkekirke har alle kirkemedlemmene, alle døpte, rett og mulighet til å være med på å forme kirken. Dette skjer gjennom kirkevalg som holdes hvert 4.år. I 2023 var det valgår.

Disse tre listene stilte til valg på leke medlemmer av bispedømmerådet: Bønnelista og Frimodig kirke (Listesamarbeid), Nominasjonskomitéens liste og Åpen folkekirke. Det forelå ingen listeforslag ved valg til menighetsråd i noen av de 99 sokn i bispedømmet.

Menighetsrådsvalgene kunne da gjennomføres som et flertallsvalg. Utfordringen for mange menighetsråd var at de slet med å finne folk som var villig til å stille. Hele 40 sokn klarte ikke å skaffe det antallet som skal velges i henhold til menighetsmøtenes vedtak og Kirkevalgreglene. Totalt 14 av 99 sokn hadde flere kandidater enn det som en måtte ha.

Misjon

Misjon handler om menighetens identitet og oppdrag som en misjonerende kirke. Vi tror at det å gå ut av komfortsonen, som også Kirkens Verdensråd sitt misjonsdokument fra 2012 peker på, er en helt sentral nøkkel til å møte utfordringene med dalende statistikker. Menighetenes aktiviteter har, ut fra vår historie og sammenheng, hatt sterk vekt på en sentripetal retning («kom-til-oss»), mindre en sentrifugal utoverbevegelse (gå!). Men samfunnet omkring endrer seg, folk kommer ikke slik som før. Er tiden moden til å utforske veier og ny måter vi som kirke kan bli mer synlig i folks hverdagsliv og lokalsamfunn på? Her har vi mye å lære av våre søsterkirker og misjonshistorien. Der det ble vekst er der vi forlot komfortsonene.

Bla om for gode historier og tall fra menighet, kirkevalg og misjon!

2023

MISJON OG VALG I TALL

Misjonsavtaler

Gjennom Samarbeid menighet og misjon (SMM) hadde 71 sokn en misjonsavtale pr 31.12.2023. I tillegg hadde 8 sokn misjonsprosjekt i samarbeid med andre organisasjoner, de fleste KFUK Bangladesh-prosjekt Buskerud.

Valgdeltakelse

I 2023 har vi fått 92 nye menighetsråd i bispedømmets 99 sokn. Syv av soknene har samarbeid med nabosokn om felles menighetsråd. Det ble valgt 578 faste medlemmer. Av disse utgjør 62,5 % kvinner og 37,5 menn.

Valgdeltakelsen ved valg av menighetsråd og bispedømmeråd var på 8,15%. Totalt var det 23 678 personer som deltok i valget. Av disse stemte 7370 ved det digitale forhåndsvalget og 16 308 deltok i valget fysisk (papir).

Valgoppslutningen ved menighetsrådsvalget var 7,50% og ved bispedømmerådsvalget 5,77%.

For valg av prest til bispedømmerådet: Valgdeltakelse 84,48 % (98 av 116 stemmeberettigede).

Valg av lek tilsatt til bispedømmerådet: Valgdeltakelse 54,39 % (217 av 399 stemmeberettigede).

Valgkurs

Det ble gjennomført et valgkurs for menighetsrådene i hvert prosti. Hovedmålet med kursene var å gjøre de avtroppende menighetsrådene trygge på hva som skulle skje og hva som var forventet av dem, samt gi en grunnleggende og oppdatert informasjon om valget.

På valgkursene ble deltakerne bedt om å svare på spørsmålet: «Hva synes du har vært bra med å sitte i et menighetsråd?». Svarene ble visualisert i en ordsdy. Her er et eksempel:

Kirka vår – et nyttig verktøy

Våren 2023 ble det holdt innføringskurs for stabene i alle prostiene. Alle ble utfordret til å legge inn aktivitetene de har ansvar for i Kirka vår, slik at når nytt menighetsråd var på plass ville alle ha en oversikt over disse. Men da menighetsrådene var på plass var det imidlertid mange som ikke hadde gjort dette. Dette var heller ikke et pålegg, men noe en utfordret til. Å innføre noe nytt tar tid.

De som har tatt det i bruk for alvor, ser gevinsten. De som ikke har det, trenger å se at dette er noe de får igjen for å gjøre. Årsaken til tregheten har også noe med et høyt aktivitetsnivå blant ansatte. Vi regner med at når de nye menighetsrådene i 2024 blir kurset, vil dette få mer fart.

Søndre Slagen menighet var en av pilotmenighetene som fikk opplæring i verktøyet Kirka vår som både gir ansatte og råd en oversikt over menighetens arbeid og gir hjelp til en involverende strategisk prosess.

– Prosessen hvor alle fikk lov til å si noe om hvem de opplever menigheten er har vært veldig nyttig. Den hadde ikke funnet sted hvis det ikke hadde vært for verktøyet, var tilbakemeldingen fra Søndre Slagen.

Foto: Misjonsalliansen

Mange har misjoneavtale

Gjennom Samarbeid menighet og misjon (SMM) hadde 71 sokn en misjonsavtale pr 31.12.2023. I tillegg hadde 8 sokn misjonsprosjekt i samarbeid med andre organisasjoner, de fleste KFUK Bangladesh-prosjekt Buskerud.

Åssiden sokn har misjonsavtale med NMS. Da biskop Chanda Saiyotha, lederen av kirken i Thailand, hørte om visitasen i Konnerud i 2023, sendte han en hilsen til menigheten: «Kjære

søsken i Kristus. På vegne av Den evangelisk-lutherske kirken i Thailand takker jeg dere for den vennlighet, forbønn og støtte som dere gir til menighetsarbeidet hos oss. Jeg tror at vår visjon er den samme, å bringe fred, håp og rettferd til lokalsamfunnene i Thailand, Norge og verden. Vi kan dele denne visjonen fordi vi er ett legeme, har ett håp og én Ånd. Må Gud velsigne deres hjerter og kirken på Konnerud.»

Foto: Knut Edvart Larsen

Nye menighetsråd

I 2023 har vi fått 92 nye menighetsråd i bispedømmets 99 sokn. Syv av soknene har samarbeid med nabosokn om felles menighetsråd. Det ble valgt 578 faste medlemmer. Av disse utgjør 62,5 % kvinner og 37,5 menn.

I november ble det holdt en kursrunde i prostiene, her fra Nord-Jarlsberg. Målet var inspirasjon og å sette menighetsrådene i bedre stand til å utføre sin jobb.

Foto: Jan Otto Myrseth

Bispedømmerådet på tur

Tunsberg bispedømmeråd hadde en todagers tur til Ål der de innimellom saksbeslutninger fikk oppleve den sagnomsuste folkemusikkmesse. De fikk også en innføring i messens innhold og historie av komponisten Jo Asgeir Lie (bildet) og tidligere kirkeverge Kjellfred Dekko. Det ble også lunsj på Kafé Tid som er et flaggskip for samskaping mellom diakonien, kommunen og andre instanser for å hjelpe mennesker ut i skole og jobb.

Kristin Brønn
HR-leder
98 05 77 98 | kb289@kirken.no

Tunsberg bispedømme har i 2023 vært et foregangsbispedømme rundt oppfølging av sykefravær.

HR

Tunsberg bispedømme som attraktiv arbeidsplass.

Rekruttering handler om flere forhold, alt fra å være et attraktivt sted for medlemmer og ikke medlemmer, spesielt barn og unge, til å utvikle kirken som en attraktiv arbeidsplass.

Fra studiestedene beskrives også en trend der det over noen år er manglende søkning til presteutdanningen.

Det har vært jobbet aktivt med å etablere gode oppfølgingsprosesser knyttet til VTV (Veien til vigsling) og stiftspraksis. I 2023 var det 8 deltagere på V1 og 17 deltagere på V2. Dette er en kraftig økning sammenlignet med 2022 hvor vi hadde 1 deltaker på V1 og 9 deltakere på V2. Vi hadde seks stiftspraktikanter. Antallet second carrierer og studenter som tar erfaringsbasert master er økende.

Rekruttering- og omdømmeutvalget har hatt flere møtepunkter i 2023. Det ble vektlagt i årsrapporten for 2022 at en representant for fellesrådslinja skulle inviteres inn i samarbeid. Øyvor Sekkelsten, kirkeverge i Rollag, ble medlem våren 2023. Utvalget har kommet med forslag til hva vi kan tilby søkere i ansettelsesprosesser.

Tunsberg bispedømme deltok sammen med fellesrådslinja på utdanningsmessen for Vestfold og Telemark i Sandefjord i januar. Nysgjerrigheten var stor på hvordan det var å jobbe i kirken og hva kirken har å tilby som arbeidsplass.

Flere søkere

Antall søkere til stillinger utlyst i Tunsberg bispedømme har

gått ned fra 2016 til 2023, med unntak av 2020. Når det gjelder antall søkere til stillingene går det ned fra 2021. Det har imidlertid vært en liten økning i antall søkere per stilling i 2023. Det har også blitt tilsatt personer til alle utlyste stillinger, i motsetning til tidligere år.

HMS

Tunsberg bispedømme har i 2023 vært et foregangsbispedømme rundt oppfølging av sykefravær. Vi har etablert et tett samarbeid med NAV Arbeidslivsenters. Det er gjennomført tre saker med Ekspertbistand som har gitt gode resultater. Det har også blitt utarbeidet en rutine som er delt med Kirkerådet for videre nasjonalt arbeid.

Vi har gjennomført to HMS-revisjoner i prostiene samt blitt revidert selv av Kirkerådet.

Veien videre

- Sentrale punkter i det videre arbeidet vil være besøk på fakultetene.
- Fortsette å ha økt fokus og kvalitet på stillingsannonse.
- Utarbeide en årsplan for rekrutteringsaktivitetene.
- Fortsette å styrke muligheten for etter- og videreutdanning.
- Vurdere å etablere PUU-stillinger som et rekrutteringstiltak.

Bla om for gode historier og tall fra HR.

2023

HR I TALL

Antall årsverk prester inkludert biskop:
128,35.

Kvinneandel prestestillinger:
42,9 %, en økning på 1,6 % fra 2022. 5. plass ift andre bispedømmer.

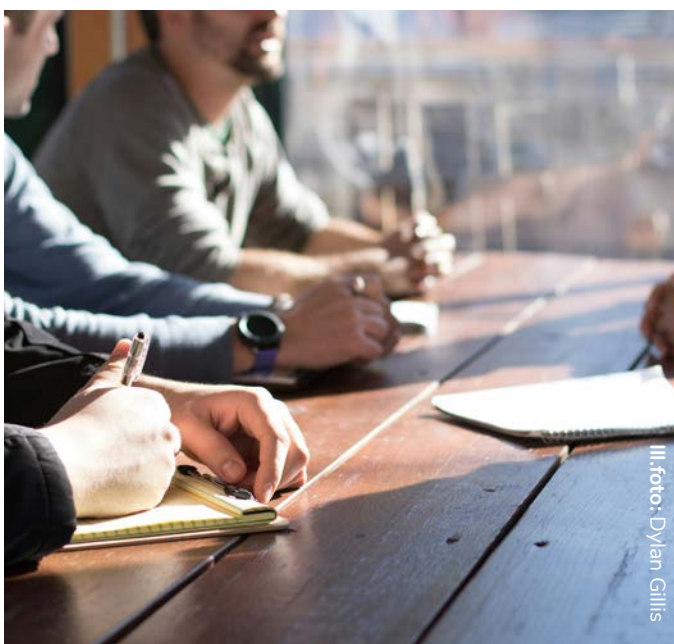
5 av 6 proster er kvinner.
Dette gir oss en delt andreplass på landsbasis.

Antall prester over 60 år:
315 prester er over 60 år per 31.12.23, mot 349 året før.

Deltid:
58,19 % jobber deltid.

For nyansatte

HR Tunsberg har siden høsten 2022 deltatt i en nasjonal arbeidsgruppe for å utvikle et introduksjonsprogram for nyansatte. 13. juni ble det arrangert en nyansattdag på bispedømmekontoret.

En bra dag på jobben

HR har i samarbeid med NAV Arbeid og Helse Vestfold jobbet med verktøyet En bra dag på jobben, som er et gratis og inkluderende verktøy utviklet av Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI), og er utviklet gjennom dialog med virksomheter. Det belyser de faktorene som forskning viser har betydning for arbeidsmiljøet i ulike bransjer.

Verktøyet skal hjelpe ansatte i virksomheter til å samarbeide om å skape et godt arbeidsmiljø som bidrar til redusert sykefravær og hindrer frafall. En bra dag på jobb gjør det enkelt å jobbe med arbeidsmiljø.

Da det ikke var utviklet et bransjeprogram for jobb i kirken, er Tunsberg bispedømme nå pilot i dette arbeidet. Vi har sammen med NAV tatt utgangspunkt i bransjeprogrammet for sykehus *Der skoen trykker* som er en målrettet, systematisk og langsiktig metodikk for å forbedre arbeidsmiljøet og forebygge sykefravær. Metoden er kunnskapsbasert og utviklet for sykehussektoren, men NAV har i samarbeid med Tunsberg bispedømme laget et opplegg tilpasset Den norske kirke.

Der skoen trykker skal bidra til å løse utfordringer som ledere og ansatte i kirken opplever i sin arbeidshverdag. Partssamarbeid er en forutsetning for å lykkes med *Der skoen trykker*.

Veien til vigsling

Veien til vigsling (VTV) er et vigslingsforberedende program for alle som vurderer eller planegger å gå ut i tjeneste som prest, kateket, diakon eller kantor. Programmet er i tillegg til studiene, og er obligatorisk både for dem som følger et ordinært studieløp og for dem som har andre veier til tjeneste. VTV har til hensikt å forberede kandidatene til vigsling og tjeneste i Den norske kirke.

Tunsberg bispedømme arrangerte VTV 2023 i uke 25, fra

18.-21- juni på Gran på Hadeland sammen med Oslo, Borg og Hamar bispedømmer. Vi bodde på Sanner hotell og på Hotell Hadeland.

Nærhetern til søsterkirkene på Hadeland satt en flott ramme rundt arrangementet hvor vi benyttet Mariakirken, den minste av søsterkirkene, til morgenmesse, kveldsmesse og utsendelsesgudatjeneste.

Utdanningsmessa i Sandefjord

Tradisjonen tro hadde vi stand på utdanningmessen i Sandefjord. Messen arrangeres av tautdanning.no og er Norges mest omfattende arena for karriereveiledning. Her samles et stort antall utstillere fra både inn- og utland for å presentere sine tilbud og møte ungdommer fra hele regionen før de skal ta sitt karrierevalg.

Siden kirken er en arbeidsplass med mange spennede muligheter, er det naturlig å være på plass. Vi fikk mange fine samtaler med ungdommer som står foran et viktig valg i livet.

På bilde ser vi fra venstre Marie Akselsen Liverød, seniorrådgiver HR ved bispedømmekontoret, med kollega og kommunikasjons- og ungdomssrådgiver Henrik Guii-Larsen. Fra menighetene stilte blant annet Bente Engen Øye, kateket i Tanum og Kjøse menigheter, og Jeanette Broager Meyer menighetpedagog i Sandar.

Det er mer søkelys på kirkens rolle i samfunnet, samarbeid med andre om gode tiltak, og åpnere og mer tilgjengelig kirker for alle.

BISKOPENS ÅR

Visitaser, viglinger og ulike verv er fast på biskopens agenda. Året sluttet noe annerledes, med studiepermisjon.

Visitaser

Visitasene hører til blant biskopens kjerneoppgaver, og biskopen har ønsket å styrke nærheten til enkeltmenighetene. I 2023 ble det derfor gjort en gradvis overgang fra det å ha prostivisitas tilbake til mer ordinære menighetsvisitaser.

Våren 2023 var biskop Jan Otto Myrseth på visitas i menighetene Austad/Fjell, Åssiden, Strømsgodset og Konnerud/Skoger. Alle disse ligger i Drammen og Lier prosti, men visitasene var menighetsvisitaser med en uke på hvert sted. Biskopens visitas må tilpasses nye tider og rammevilkår i møte med de enkelte menighetene.

Det er mer søkelys på kirkens rolle i samfunnet, samarbeid med andre om gode tiltak, og åpnere og mer tilgjengelige kirker for alle. Gode møter med staber og folkevalgte gjorde at biskopen fikk innsikt i mye mer av det som foregår lokalt. Menighetene i Drammen har relativt mange færre medlemmer enn andre steder i bispedømmet og det krever at kirken er mer bevisst på å samhandle med lokalmiljøet og tenke nytt.

Høsten 2023 ble det ingen visitas på grunn av biskopens studiepermisjon, men det ble laget en ny rytme for 6-7 me-

nighetsvisitaser per år spredt i prostiene.

Vigslinger

Biskopen har dette året vigslet til sammen 10 nye medarbeidere til tjeneste.

Det er syv prester; Sigve Torbergsens Reedtz 15.01 i Bragernes kirke, Benedicte Gusland 12.03 i Hedrum kirke, Aslak Elias Simonsen, Gunni Marie Banggren og Ole Johnny Lomme 25.06 i Geilo kulturkyrkje, Øystein Fidjeland 27.08 i Tønsberg domkirke, Ingunn Torsrud 17.09 i Flesberg kirke.

Det er vigslet én kantor, Britta Shäffer 12.04 i Strømsø kirke, én kateket, Kristina Amundsen Nomme 27.08 i Tønsberg domkirke, og én diakon, Valborg Lien Syvertsen 27.08 i Svelvik kirke.

Verv

Også dette året har biskopen møtt fast i Bispemøtets arbeidsutvalg. Ellers er Tønsberg biskop oppnevnt som Bispemøtets representant i LHBT+-utvalget og Nemnd for gudstjenesteliv, og sitter som medlem i høyskolestyret for VID vitenskapelige høyskole.

Bla om for et innblikk i biskopens år.

En kirke med rom for alle

På visitaser møter biskopen mange mennesker med sterke historier. I Fjell kirke møtte biskopen og prost Øystein Magelssen (t.v.) Kjartan Skogly Kversøy som er far til Sofie med alvorlig utviklingsmenning. Takket være tålmodighet og vilje fra både stab og foreldre, har datteren funnet seg til rette i Fjell kirke. En sterk og rørende historie om en kirke med rom for alle.

Ellers sto inkludering høyt på agendaen da biskopen besøkte Kirkelig Dialogsenter Drammen. Senteret er til for å hjelpe menigheter, skoler og lokalsamfunn i Tunsberg bispedømme med å drive dialog på tvers av tro- og livssyn, og biskopen fikk gleden av å gratulere DOTL, Drammen og omegn tros- og livssynforum med 15-årsjubileet.

I tillegg hadde biskopen gode møter med stab, frivillige og råd.

Goforit!

Biskopen fikk være med på to flotte dager i magisk vakkert landskap sammen med en hel gjeng engasjerte mennesker på Goforit - tur med tru. Bakgrunnen for turen var fokuset regionen har på det betydelige antall misjonærer som har dratt ut fra Hallingdal: godt og vel 50! Ut fra innbyggertall skulle en by som Oslo i samme periode ha sendt ut cirka 1740 misjonærer for å matche Hallingdal! Denne turen fra Drammen til Hemsedal løftet frem vesentlige deler av norsk misjonshistorie, og sammen med entusiastiske frivillige fra de ulike Hallingdalskommunene la regionleder Svein-Tony Gårdsø og administrerende leder Gunn-Marit Eriksrød Selle til rette for en folkefest med stor oppslutning fra lokale medarbeiderer. Takk for flotte dager sammen, og for det engasjementet som dette prosjektet har synliggjort!

Foto: Hans Jakob Heimvoll

Tar avstand fra krig og misbruk av tro

24. februar, ett år etter den storstilte russiske invasjonen av Ukraina, tok biskopene i Den norske kirke sterk avstand fra både krigen og misbruket av kristen tro og tradisjon.

– Det er opprørende hvordan den russisk-ortodokse kirkeledelsen støtter og rettferdiggjør okkupasjonen og krigen mot sivilbefolkningen. Vi oppfordrer ledelsen i den russisk-ortodokse

kirken til å bidra til å få en slutt på krigen, og vi fortsetter med å be for alle som er rammet av krigen og om en rettferdig fred, sa Jan Otto Myrseth.

Bispemøtet tok i fellesskap med Kirkenes verdensråd del i den verdensomspennende bønnedagen for fred i Gaza og Israel i oktober, initiert av kirkeledere i Jerusalem.

Velkomst og avskjed

I løpet av året var det flere festdager med vigslinger i Tunsberg. Blant andre ble tre prester vigsljet i Geilo Kulturkirke: Aslak Elias Simonsen, Gunni Marie Kozak Banggren og Ole-Jonny Kleve-land (bildet øverst). Og i Horten kirke fikk Marta Axner Ims en varm mottakelse som ny prost i Nord-Jarlsberg prosti.

Noen avskjeder blir det også. Etter nesten 13 år som prost i Ringerike, gikk Kristin Moen Saxeaard videre til stillingen som domprost i Nidaros. I september var både biskopen, ordfører i Ringerike Kirsten Orebråten og bispedømmerådsleder Lill Tone Grahl-Jacobsen til stede da hun ble takket av i Tunsberg.

Ungdommens kirkemøte

Ungdommens kirkemøte (UKM) er det høyeste demokratiske organet i Den norske kirkes ungdomsdemokrati, og biskopen deltok på møtet i oktober.

– UKM har gjennom mange år bidratt til fokus i viktige saker i kirkens liv. UKM har på en god måte utfordret Kirkemøtet på både holdninger og handlinger, sa biskopen.

Tunsberg-delegasjonen på Kirkemøtet

Før Kirkemøtet i Trondheim ble åpent, hadde tre statsråder invitert til pressekonferanse i Erkebispegården. Der kunngjorde de at regjeringa har opprettet et kirkebevaringsprogram på ti milliarder kroner, og at sekretariatet skal ligge i Trondheim. Godt nytt for kirkeiere i hele landet.

Ellers ble begge sakene om kirkelig organisering vedtatt. Den ene slår fast at det videre arbeidet skal ta utgangspunkt i de to arbeidsgiverlinjene vi allerede har, og den andre flytter ansettelse av prester fra bispedømmerådet til et partssammensatt tilsettingsråd. Prosteansettelser skal fremdeles skje i bispedømmerådet. Andre store saker på Kirkemøtet handlet om kirkas tjeneste i samfunnsinstitusjoner, likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet, og om adgangen til å legge vekt på samlivsform ved tilsetting i Den norske kirke.

”

Vi tregher å møtes og snakke sammen – ikke først og fremst for å overbevise andre, men for å lytte, teste ut ideer og å prøve og feile.

QUO VADIS – HVOR GÅR DU?

EIGIL MORVIK, STIFTS DIREKTØR

Ifølge en tidlig legende stilte apostelen Peter dette spørsmålet til Jesus som viste seg for ham på Via Appia rett utenfor Roma. Jesus var da på vei tilbake til Roma og budskapet var at Peter skulle følge etter selv om det ville koste ham livet.

Uten sammenligning for øvrig er spørsmålet Quo vadis – hvor går du, høyst aktuelt også for oss i Tunsberg, og da særlig etter å ha oppsummert året som har gått.

Vi har bak oss et kirkevalg som har gitt oss mange nye kirkeledere i menighetsråd, fellesråd og bispedømmeråd. Det kirkelige demokrati er en bærebjelke i vår kirkeordning slik den framstår, og målsettingen er å få folkevalgte, ansatte og frivillige til å jobbe godt sammen, med ulike roller, men mot samme mål.

Kirkemøtet har gitt oss en retning under visjonen «Mer himmel på jord». Strategidokumentet (side 5) framhever tre strategiske mål, som også vi i Tunsberg skal strekke oss etter: Kirken åpner rom for tro, er der livet leves og er mer for flere. Vi har fulgt opp med vår egen handlingsplan: Fra mål til delmål hvor vi beskriver hvordan vi ønsker å gå i Tunsberg bispedømme. La meg løfte fram noen tema:

Konfirmasjon. Tunsberg var lenge et foregangsbispedømme når det gjaldt konfirmantarbeidet med god oppslutning de fleste steder, men de siste årene viser tallene at en stadig synkende andel 15 åringer i Tunsberg velger kirkelig konfirmasjon. Det må vi gjøre noe med. Derfor satser bispedømmet på et eget konfirmasjonsprosjekt i 2024-26 for å sette konfirmasjon på dagsorden og bidra til fornyelse og nyteknning slik at flere unge velger å konfirmere seg i kirken.

Økonomi. Kirken er i dag avhengig av offentlig finansiering

både fra stat og kommune. Det bygger på en lang tradisjon og synliggjør at det offentlige både verdsetter og ser nytten av alt det samfunnsnyttige arbeidet kirken bidrar med. Samtidig er en offentlig finansieringsordning sårbar for politiske svingninger. Det er derfor nødvendig at vi i kirken drøfter alternative finansieringsmodeller som både ivaretar en sunn økonomi og samtidig sikrer at kirken er der for alle.

Tilstedeværelse. Vi ser det både i krise og til fest: Kirken, kirkerommet, kirkelige medarbeidere og de kirkelige ritualer er til hjelp og nytte når folk trenger det, enten det handler om de store katastrofene eller viktige familiebegivenheter. Kirken har kompetanse, ikke minst når det røyner på og livet er vanskelig, og kirken er tilgjengelig, vi er raske til å åpne kirkedørene når det trengs. Dette må vi prioritere i fortsettelsen.

Frivillighet. Kirken har mange ansatte, men kirken er ikke først og fremst en arbeidsplass med ansatte som utfører visse tjenester. Kirken er en organisme, eller en kropp slik Paulus formulerte det, hvor alle medlemmer hører til og har ulike oppgaver og funksjoner. For at menighetslivet skal fungere, er kirken helt avhengig av de frivillige, de som gir av sin tid og sitt engasjement til beste for menighet og lokalsamfunn. Vår oppgave, som bispedømme, er å bidra til at frivilligheten blomstrer rundt omkring i våre 99 menigheter.

Quo vadis? Vi får til mye, men vi står også overfor mange utfordringer hvor kirken, kirkenes ansatte og kirkens medlemmer må finne nye veier, nye samarbeidsformer og nye måter å jobbe på. Og det må vi gjøre sammen. Derfor trenger vi å møtes og snakke sammen – ikke først og fremst for å overbevise andre, men for å lytte, teste ut ideer og å prøve og feile.

Slik kan vi bli bedre, sammen!

”

**Sammen kan vi finne nye muligheter
til å skape mer himmel på jord i årene
som kommer. Mulighetene er der,
og det gir fremtidshåp!**

Lill Tone Grahl Jacobsen,
leder i Tunsberg bispedømmeråd

DEN NORSKE KIRKE
Tunsberg bispedømme